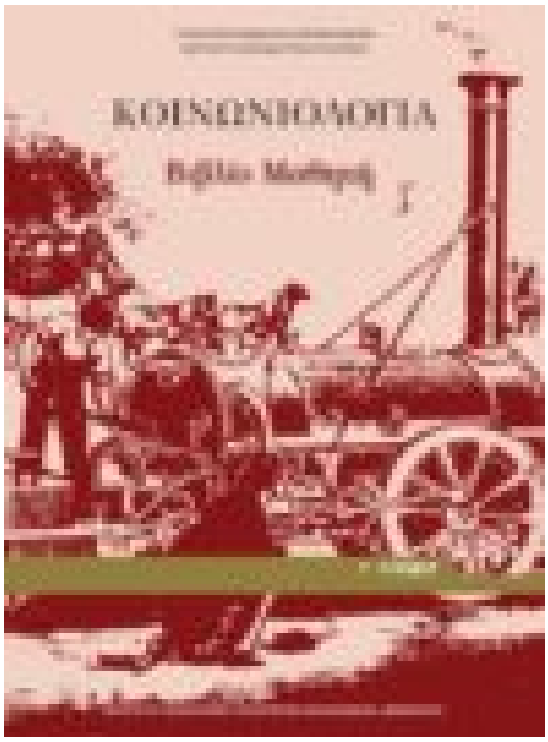
Γράφει ο **Νίκος Πελεκούδας**

Πέρυσι τέτοιον καιρό είχε δημιουργηθεί σάλος με τις περίφημες τοποθετήσεις του Άδωνη Γεωργιάδη (και όχι μόνο) για το γεγονός πως η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ετοιμαζόταν να προωθήσει το μάθημα της Κοινωνιολογίας ως ένα από τα μαθήματα της Θεωρητικής Κατεύθυνσης εξεταστέο στις Πανελλαδικές εξετάσεις του 2020.

Η Κοινωνιολογία δημιουργεί αριστερούς, ήταν η μόνιμη «κατηγορία», ήταν αδιανόητο να παραγκωνίζονται τα Λατινικά από τις Πανελλαδικές. Η Κοινωνιολογία είναι τελικά από τα εξεταστέα μαθήματα των πανελλαδικών του 2020.

Η νεοφιλελεύθερη και ακραία δεξιά σκέψη και πολιτική γενικά, στοιχίζεται πίσω από τις περίφημες δηλώσεις της **Θάτσερ του 1987:**

> «Δεν υπάρχει αυτό το πράγμα που λέγεται κοινωνία. Υπάρχουν τα άτομα, άνδρες και γυναίκες, όπως υπάρχουν και οι οικογένειες.»

Η Κοινωνιολογία και γενικά οι Κοινωνικές Επιστήμες, οδηγώντας την αναζήτηση των **απαντήσεων για τα προσωπικά προβλήματα στα κοινωνικά φαινόμενα,** θέτει ενοχλητικά ζητήματα αντικειμενικά. Ακόμα και οι πλέον κλασικοί της Κοινωνιολογίας, όπως ο **Ντυρκέμ,** παρόλο που υπερασπίζεται την κοινωνική συνοχή και σταθερότητα, ερευνά τις **αυτοκτονίες** στις δυτικές κοινωνίες στις αρχές του 20ου αιώνα και λέει ουσιαστικά πως η **συχνότητα** και το **μέγεθός τους** είναι ευθέως συνδεδεμένο με τη στάση της κοινωνίας απέναντι στο άτομο και με τη συνολική κοινωνική οργάνωση.

Φυσικά και εδώ υπάρχουν διαφορετικές σχολές σκέψης. Υπάρχει η Κοινωνιολογία που αναζητά και προάγει την αστική κοινωνική και κατά συνέπεια και πολιτική σταθερότητα και η πλευρά της που ξεσκεπάζει το νομοτελειακό χαρακτήρα των αδιάκοπων κοινωνικών συγκρούσεων όσο υπάρχουν κοινωνίες ταξικής εκμετάλλευσης και ιδιαιτέρως ο καπιταλισμός. Άλλωστε η ίδια η εμφάνιση της Κοινωνιολογίας **χρονικά ταυτίζεται με την ανάδυση της βιομηχανικής επανάστασης.**

Το βιβλίο της Κοινωνιολογίας πιστεύω πως δέχτηκε **λανθασμένη κριτική.** Στην πραγματικότητα η προώθησή του σε εξεταστέο μάθημα των πανελλαδικών είναι μια πολιτική κίνηση της απερχόμενης κυβέρνησης, απόλυτα συμβατή με τη συνολική πολιτική της. Η ερευνητική ομάδα που το διαμόρφωσε, παρέδωσε ένα βιβλίο που πράγματι επιχειρεί να κάνει βήματα στην παρουσίαση του αντικειμένου και κυρίως να απαντήσει σε πάμπολλες κοινωνικές προκαταλήψεις. Ήδη στην αρχή της ύλης δηλώνεται καθαρά πως δεν αποτελεί δείγμα κοινωνιολογικής θεώρησης η σύνδεση των **μεταναστών** με το φαινόμενο της **ανεργίας.** Παρουσιάζονται τα νέα μοντέλα οικογένειας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, αναδεικνύονται ευρύτερες **κοινωνικές και πολιτικές παθογένειες του καπιταλιστικού κόσμου.**

Όμως την ίδια στιγμή ο μαθητής στην πραγματικότητα άνετα θα μπορούσε να βλέπει τη συνεχιζόμενη ταλαιπωρία των μεταναστών, την απουσία δομών υπεράσπισης των διαφορετικών έμφυλων ταυτοτήτων και την ανοχή στο έγκλημα με βάση τον έμφυλο ρατσισμό.

Θα διάβαζε την παρουσίαση για την Ε.Ε. ενώ ταυτόχρονα θα έβλεπε το ρόλο που παίζει για την ίδια την ελληνική κοινωνία, τα εργατικά δικαιώματα που αναγράφονται στην ύλη και την απαίσια πραγματικότητα και τόσα άλλα που μπορεί να δει κανείς αν ανατρέξει στην ύλη. Κοινωνική ευαισθησία στα λόγια, συνέχεια του κράτους και της αστικής πολιτικής στην πράξη. Ενώ και στο ίδιο το βιβλίο όλες οι ιδέες που μπορούν να βοηθήσουν να ανοίξει η σκέψη του μαθητή μένουν στη μέση. Η ίδια η **σκέψη του Μαρξ** για παράδειγμα είναι

ελλιπής και **αναιμική.**

Η **ΝΔ** προκειμένου να μην ταράξει τις οικογένειες και τον προγραμματισμό τους (άλλωστε ήδη τρέχουν εκατοντάδες και χιλιάδες ευρώ σε φροντιστήρια) δεν καταργεί το μάθημα σε αυτή τη φάση από τις πανελλαδικές. Το κάνει όμως από μονόφθαλμο τυφλό. Με παρεμβάσεις του φετινού Αυγούστου αφαιρεί ενότητες και κεφάλαια από την διδακτέα και εξεταστέα ύλη που καθιστούν το βιβλίο ένα **άθροισμα από πληροφορίες χωρίς συνοχή και ειρμό** και με σαφή πολιτική πρόθεση κουτσουρέματος του όποιου θετικού χαρακτήρα είχε.

Έτσι λοιπόν αφαιρεί τις εξής ενότητες:

1) Μένει εκτός μια μικρή ενότητα για τη **χρησιμότητα της Κοινωνιολογίας!** Ασχολίαστο...

2) Αφαιρούνται όλες οι ενότητες που αφορούν την **οικονομική και δημογραφική διάρθρωση της ελληνικής κοινωνίας.** Έτσι το μάθημα χάνει το υλικό αντικειμενικό έδαφος ανάπτυξης των ιδεών. Η Κοινωνιολογία φαντάζει μια άσκηση βομβαρδισμού εννοιών και περίτεχνων εκφράσεων χωρίς αιτία.

3) Αφαιρούνται όλα τα σχετικά για τα **εκπαιδευτικά συστήματα** και ειδικά τα ελληνικά. Προφανές γιατί.

4) Κόβονται τα σχετικά με την **ανεργία και τη φτώχεια** στην ελληνική κοινωνία. Ό,τι ζουν πάμπολλοι μαθητές μέσα στην οικογένειά τους η ύλη δεν το αναγνωρίζει.

5) Αφαιρούνται καθόλου τυχαία και για διαφορετικούς λόγους ολόκληρα τα κεφάλαια για την ελληνική οικογένεια σήμερα, τις μορφές και τα προβλήματά της, καθώς και η σχέση του ατόμου και της κοινωνίας με τα **ΜΜΕ.**

6) Πετσοκόβονται τα όποια αναιμικά αναγράφονται για το **σωφρονισμό και την κοινωνική ένταξη.**

7) Τέλος μένουν εκτός συνολικά όλα τα σχετικά για τον πόλεμο και τις μορφές του καθώς και για την τρομοκρατία και τα αίτιά της.

Η Κοινωνιολογία λοιπόν παραδίδεται τυφλή και κουφή στο μαθητή και τη μαθήτρια.

Να εξηγηθούμε πως καμιά κοινωνική αλλαγή, φυσικά και κυρίως επαναστατική, δε θα προκύψει από τα σχολικά βιβλία. Όμως το ίδιο το περιεχόμενο της γνώσης ήταν και είναι ένα από τα σημαντικά προγραμματικά σημεία προς διεκδίκηση από τη μεριά της επαναστατικής αριστεράς. Οι ωμές παρεμβάσεις στην ύλη της **Κοινωνιολογίας,** καθώς και η συζήτηση για το περιεχόμενο της **Ιστορίας** που επανήλθε στο προσκήνιο με αφορμή τις τοποθετήσεις της **Κεραμέως,** επιβεβαιώνουν την ανάγκη της συζήτησης για το περιεχόμενο της διδακτέας ύλης.

Άλλωστε το γεγονός πως η Κοινωνιολογία μπήκε στο κλαμπ των μαθημάτων για τις πανελλαδικές, με δεδομένο πως μιλάμε για ένα εκπαιδευτικό σύστημα εξεταστικοκεντρικό, αμέσως το κατέστησε ένα από τα μαθήματα που δε δημιουργούν ιδιαίτερες συμπάθειες στο μαθητικό πληθυσμό.

Η πάλη για την επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας μπορεί και πρέπει να συνδυαστεί και με ένα άλλο περιεχόμενο συλλογικής και με κοινωνικό χαρακτήρα μόρφωσης. Αυτό περνά μέσα και από τη μάχη σχετικά με το **τι μαθαίνουν** και **πώς το μαθαίνουν** σήμερα τα παιδιά. Και αυτό αφορά και την πλευρά των βιβλίων τους αλλά και της πράξης τους.